

ПОРЯДОК

формування тарифів на послуги із захоронення побутових відходів

(друга редакція)

16 грудня, 2013

Цей матеріал було підготовлено за щедрої фінансової підтримки народу Сполучених Штатів Америки через Агентство США з міжнародного розвитку (USAID).

Зміст матеріалів не обов'язково відображає точку зору Агентства США з міжнародного розвитку чи Уряду США

Програма розвитку державно-приватного партнерства – РЗДР
Вул. Шовковична 42-44, офіс 11-Д
Київ 01601 Україна
Телефон/Факс: +38 044 234 3525
www.ppp-ukraine.org

ПОРЯДОК

формування тарифів на послуги із захоронення побутових відходів

Загальні положення

1. Цей Порядок визначає механізм формування тарифів на послуги із захоронення побутових відходів для суб'єктів природних монополій, які провадять або мають намір провадити господарську діяльність у сфері захоронення побутових відходів.

2. Дія цього Порядку поширюється на діяльність суб'єктів господарювання у сфері захоронення побутових відходів на полігонах.

[Коментар: У пункті 2 запропоновано обмежити сферу дії порядку діяльністю у сфері захоронення побутових відходів лише на полігонах.]

Відповідно до ЗУ «Про відходи» захоронення відходів – це остаточне розміщення відходів при їх видаленні у спеціально відведених місцях чи на об'єктах таким чином, щоб довгостроковий шкідливий вплив відходів на навколишнє природне середовище та здоров'я людини не перевищував установлених нормативів. ЗУ «Про відходи» встановлює визначення, що «відведені місця чи об'єкти - місця чи об'єкти (місця розміщення відходів, сховища, полігони, комплекси, споруди, ділянки надр тощо), на використання яких отримано дозвіл уповноважених органів на видалення відходів чи здійснення інших операцій з відходами».

Із практики, місцями розміщення відходів, окрім полігонів, можуть бути: породні відвали, накопичувачі (в тому числі накопичувачі відходів гальванічного виробництва), майданчики розміщення мулу та піску очисних споруд та ін.

Відповідно до Директива Ради 1999/31/ЄС від 26 квітня 1999 року про захоронення відходів місця захоронення класифікуються на підземні та полігони. У законодавстві України немає такої класифікації місць захоронення. За термінологією Директиви (див англійською та українською спів ставний переклад: <http://www.menr.gov.ua>)

«підземне сховище» означає споруду для постійного зберігання відходів в глибокому природному заглибленні, такому як сольові та калійні шахти (копальні).

«Захоронення (полігони)» означає місце розміщення відходів, в якому відходи поміщаються на поверхні чи в землю (під землю), включаючи: внутрішнє розміщення відходів (тобто таке захоронення, на якому виробник відходів розміщує свої власні відходи на місці виробництва), і - тривале розміщення (більше одного року), котре використовується для тимчасового зберігання відходів але виключаючи: - споруди, де відходи розміщуються таким чином, щоб у подальшому їх можна було підготувати для перевезення в інше місце для повторної переробки, обробки чи розміщення в іншому місті, і - збереження відходів перед їх повторною переробкою чи обробкою, як правило, протягом періоду до трьох років чи - збереження відходів перед утилізацією на період до одного року;

Звертаємо увагу, що принцип класифікації побутових відходів за законом і Правилами експлуатації полігонів, затвердженими наказом Міністерства з питань житлово-комунального господарства України, відрізняється від принципу класифікації відходів відповідно до державного будівельного стандарту ДБН В.2.4-2-2005 «Полігони твердих побутових відходів. Основи проектування», який є одним із основних на сьогодні керівних документів для підприємств, експлуатуючих полігони. Зокрема:

Джерело	Класифікація відходів
ЗУ України «Про відходи»	побутові відходи - тверді , великогабаритні, ремонтні, рідкі, крім відходів, пов'язаних з виробничою діяльністю підприємств

Правила експлуатації полігонів побутових відходів	На полігони побутових відходів дозволяється приймати побутові відходи (окрім рідких побутових відходів та небезпечних відходів у складі побутових відходів) з житлових будинків, адміністративних і громадських установ та організацій, підприємств торгівлі та громадського харчування, закладів культури і мистецтва, навчальних та лікувально-профілактичних закладів та інших підприємств, установ і організацій незалежно від форм власності, вуличний та садово-парковий змет і листя, а також подрібнені будівельні відходи і промислові відходи III та IV класів небезпеки відповідно до санітарних правил та норм, шлак і золу від сміттєспалювальних заводів.
ДБН В.2.4-2-2005 "Полігони твердих побутових відходів. Основи проектування", п.1.4	твердими побутовими відходами є <u>усі</u> із видів побутових відходів, <u>окрім рідких</u> : тверді побутові відходи з житлових і громадських будинків, установ, підприємств торгівлі та громадського харчування, а також вуличне, садово-паркове, будівельне сміття і деякі види твердих інертних відходів за відповідним обґрунтуванням, а також промислові відходи III – IV класів небезпеки відповідно до додатку Ж з дозволу місцевих органів санітарно-епідеміологічної та екологічної служб та пожежної інспекції.

Саме через цю невідповідність у класифікаціях пропонуємо в порядку дати посилання на термінологію закону та правил експлуатації полігонів побутових відходів, але обмежити сферу діяльності «експлуатацією та утриманням полігонів». *Відповідно, враховуючи вимоги законодавства з питань технічної експлуатації полігонів, дія порядку поширюватиметься на розрахунок тарифу на захоронення твердих побутових відходів, які включають усі види безпечних відходів окрім рідких.*

3. Вимоги цього Порядку застосовуються суб'єктами природних монополій, зазначених у пункті 2 цього Порядку, для визначення розміру тарифів на послуги із захоронення побутових відходів (далі – послуги) та їх подання на розгляд та встановлення органам, уповноваженим здійснювати державне регулювання тарифів, визначеним законом.

4. У цьому Порядку терміни вживаються у такому значенні:

базовий період - календарний рік, який передує першому року регуляторного періоду;

бізнес - план - документ, який ліцензіат подає уповноваженому здійснювати державне регулювання органу разом із запитом на розгляд розрахунків тарифів, і який містить інформацію про минулу діяльність та обґрунтовані прогнози і оцінки на п'ять років майбутнього регуляторного періоду щодо попиту, капітальних витрат, витрат операційної діяльності, фінансування, і всі інші фактори, необхідні для визначення тарифів;

інвестиційна програма - комплекс заходів, затверджений в установленому порядку, для забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення, екологічної безпеки навколишнього природного середовища, запобіганню розвитку небезпечних геологічних процесів і явищ, який містить зобов'язання суб'єкта господарювання у сфері захоронення побутових відходів щодо проектування нового будівництва, реконструкції, технічного переоснащення й рекультивациі земель після закриття полігонів побутових відходів з відповідними розрахунками та обґрунтуваннями, а також зазначенням джерел фінансування та графіка виконання;

ІСЦ - індекс споживчих цін;

капітальні інвестиції - капітальні витрати, які передбачені інвестиційною програмою;

ліцензіат - суб'єкт господарювання, який одержав ліцензію на провадження певного виду господарської діяльності, що підлягає ліцензуванню (далі - ліцензована діяльність);

не індексована (е) - відноситься до ціни або значення перед застосуванням відповідного індексу цін;

операційна діяльність - основна діяльність ліцензіата, а також інші види діяльності, які не є інвестиційною чи фінансовою діяльністю;

основна діяльність - операції, пов'язані з захороненням твердих побутових відходів, що забезпечують створення основної частки доходу підприємства;

перегляд тарифу - комплексний розгляд розрахунків тарифу та його затвердження, що відбувається раз на п'ять років;

прогнозний необхідний дохід – дохід ліцензіата, що визначається згідно з цим Порядком на підставі прогнозних розрахунків економічно обґрунтованих витрат операційної діяльності, що включаються до повної собівартості послуг, регуляторної амортизації, витрат на сплату податку на прибуток підприємства, платежу на рекультивацію полігону, які мають забезпечувати ліцензіата коштами, необхідними для здійснення діяльності з захоронення побутових відходів в кожному році регуляторного періоду, урахувати необхідність створення забезпечення на рекультивацію земель після закриття полігону, та прибутком;

платіж на рекультивацію земель після закриття полігону – складовий елемент структури тарифу на захоронення побутових відходів, що забезпечує витрати на рекультивацію земель після закриття полігону та здійснення діяльності ліцензіата, як оператора місця захоронення побутових відходів, пов'язану із обслуговуванням, моніторингом та контролем місця захоронення, у тому числі моніторингом та аналізом газів та стічних вод із місця захоронення та режиму підземних вод поблизу місця захоронення після закриття полігону.

реальний - виражений в цінах базового року, якщо не вказано інше;

регуляторні амортизаційні відрахування - систематичне щорічне повернення вартості активів, що використовуються в регульованій діяльності, розраховане з урахуванням визначених уповноваженим здійснювати державне регулювання органом для цілей стимулюючого регулювання методу нарахування амортизації для активів;

регуляторна база активів - сукупна вартість активів суб'єкта природних монополій у сфері захоронення побутових відходів, визначена відповідно до вимог цього порядку, до якої застосовується регуляторна норма доходу з метою визначення планового прибутку ліцензіата;

регуляторна норма доходу - середньозважена вартість власного капіталу і боргового капіталу в структурі капіталу ліцензіата;

регуляторний період – період часу між двома послідовними переглядами тарифів, який становить 5 років;

рік – період у дванадцять місяців, визначений для конкретного ліцензіата, як рік регуляторного періоду;

річний звіт - документ, що ліцензіат подає уповноваженому здійснювати державне регулювання органу щороку (за винятком року, в якому ліцензіат подає бізнес - план), який надає інформацію, необхідну для встановлення фактичного тарифу на наступний рік;

структура тарифів – компонентний склад тарифу, що включає економічно обґрунтовані витрати операційної діяльності (за винятком амортизації), пов'язані із провадженням у планованому періоді ліцензованої діяльності із захоронення побутових відходів, які групуються за елементами відповідно до стандартів бухгалтерського обліку, що затверджені Мінфіном; регуляторні амортизаційні відрахування; податок на прибуток; платіж на рекультивацию земель та плановий прибуток

тариф на послугу із захоронення побутових відходів – грошовий вираз вартості одиниці (1 тонни) побутових відходів, за якою юридичні або фізичні особи розраховуються з ліцензіатом за прийняття побутових відходів на захоронення, і встановлюється уповноваженим регуляторним органом шляхом застосування встановленого цим Порядком механізму коригування тарифу, попередньо визначеного на відповідний рік для цього ліцензіата під час перегляду тарифів;

Інші терміни вживаються у значеннях, наведених у Законах України «Про відходи», «Про благоустрій населених пунктів», «Про природні монополії», «Про державне регулювання у сфері комунальних послуг» та інших актах законодавства: Наказ Міністерства з питань житлово-комунального господарства України «Про затвердження Правил експлуатації полігонів побутових відходів» від 01.12.2010 №435; Наказ Міністерства з питань житлово-комунального господарства України «Про затвердження Методичних рекомендацій з організації роздільного збирання твердих побутових відходів» від 05.08.2008 р. № 242; ДБН В.2.4-2-2005 "Полігони твердих побутових відходів. Основи проектування" ДСанПіН 2.2.7.029-99. Гігієнічні вимоги щодо поводження з промисловими відходами та визначення їх класу небезпеки для здоров'я населення; (Ч.3); Порядок ведення державного обліку та паспортизації відходів, затверджений Постановою КМУ від 1.11.1999 р. № 2034; Порядок розроблення, затвердження і перегляду лімітів на утворення та розміщення відходів, затверджений Постановою КМУ від 03.08.98 № 1218, *Директива Ради Європи 1999/31/ЄС від 26 квітня 1999 року про захоронення відходів.*

5. Формування тарифів на послуги із захоронення побутових відходів здійснюється з урахуванням витрат за ліцензованим видом діяльності, облік яких ведеться ліцензіатом окремо від інших видів діяльності.

6. Тарифи на послуги із захоронення побутових відходів визначаються з врахуванням особливостей їх складування та у відповідності із затвердженими у встановленому законодавством порядку класу небезпеки відходу окремо за такими видами відходів:

- тверді побутові відходи з житлових будинків і громадських будівель, установ, підприємств торгівлі та громадського харчування, вуличне, садово-паркове сміття, деякі види твердих інертних відходів за відповідним обґрунтуванням та промислові відходи IV класу небезпеки, які приймаються на полігони ТПВ без обмеження і використовуються як ізолювальний матеріал;

- промислові відходи III та IV класів небезпеки, які приймаються на полігони ТПВ з обмеженням і складаються разом;

- промислові відходи III-IV класів небезпеки, які приймаються на полігони ТПВ з обмеженням і складаються разом з додержанням особливих умов;

- великогабаритні та ремонтні побутові відходи.

Примітка. Потребує обговорення доцільність визначення тарифу за видами побутових відходів

7. Ліцензіат здійснює розподіл загально виробничих, адміністративних витрат, витрат на збут, інших операційних витрат між видами відходів відповідно до вимог пунктів 18,19,20, 21 цього порядку.

8. Розмір тарифів розраховується на кожен рік регуляторного періоду, і включає розрахунок необхідного регуляторного доходу та планових обсягів розміщення побутових відходів. По завершенню календарного року протягом регуляторного періоду розмір складових розрахункового тарифу на наступний рік регуляторного періоду коригується для його встановлення уповноваженим здійснювати регулювання органом за вимогами цього Порядку відповідно до показників фактичної інфляції та фактичних обсягів відходів, прийнятих для захоронення.

Загальні вимоги до формування планованих витрат, що включаються до повної собівартості послуг

9. Групування планових витрат, що включаються до повної собівартості послуг, здійснюється відповідно до стандартів бухгалтерського обліку, затверджених Мінфіном, та у відповідності до положень цього Порядку.

11. Розрахунок планових витрат операційної діяльності на послуги із захоронення побутових відходів здійснюється ліцензіатами відповідно до річних планів надання послуг із захоронення побутових відходів за видами відходів, економічно обґрунтованих планованих витрат, що включаються до повної собівартості послуг, визначених на підставі галузевих нормативів витрат ресурсів, техніко-економічних розрахунків, кошторисів, з урахуванням ставок податків і зборів, цін на матеріальні ресурси та послуги у планованому періоді.

12. Річні плани надання послуг із захоронення побутових відходів за видами відходів складаються на кожен рік регуляторного періоду на підставі фактичних обсягів надання послуг у базовому році, що передує першому року регуляторного періоду, з урахуванням прогнозованих змін обсягів побутових відходів в кожному році регуляторного періоду, зумовлених такими техніко-економічними факторами:

зміна обсягів надання послуг в результаті економічного розвитку населеного пункту, введення в експлуатацію нового полігону твердих побутових відходів на території, яку обслуговує даний полігон або інших факторів, що призвели до зміни обсягів захоронення у відповідності до укладених договорів із споживачами;

зміна технології збирання твердих побутових відходів, як-то роздільне збирання, впровадження переробки твердих побутових відходів, та інші зміни, які призвели до зміни обсягів захоронення відходів у відповідності до укладених договорів;

Для визначення прогнозованих обсягів надання послуг із захоронення побутових відходів ліцензіат враховує:

показники щодо соціально-економічного та територіального розвитку населеного пункту, зміни чисельності населення протягом періоду, на який проводиться формування тарифу, наведені у Генеральному плані населеного пункту та Схемі санітарної очистки, затверджених органами місцевого самоврядування, відповідно до Законів України "Про планування і забудову територій" та "Про відходи";

норми споживання послуг, які затверджуються органами місцевого самоврядування на період формування тарифу відповідно до Закону України "Про житлово-комунальні послуги" фактично є нормами утворення побутових відходів та характеризуються кількістю побутових відходів, що утворюються за одиницю часу (доба, місяць, рік).

перспективні плани заходів у сфері поводження з відходами, спрямовані на запобігання або зменшення обсягів утворення, розміщення відходів, їх негативного впливу на навколишнє природне середовище та здоров'я людини

13. Розрахунок регуляторних амортизаційних відрахувань основних засобів та інших необоротних активів, здійснюється із застосуванням вимог цього Порядку.

14. Нормування витрат і втрат ресурсів здійснюється відповідно до галузевих нормативів.

15. Витрати, об'єктивне нормування яких неможливе, плануються на підставі кошторисів.

16. Визначення і поправки, що мають бути зроблені в кінці року t-1, фактично, будуть зроблені на основі даних станом на кінець дев'ятого місяця року t-1.

Якщо визначення або поправки, що мають бути зроблені базуватимуться на основі даних року t-1, вони, фактично, будуть зроблені на основі даних, що відносяться до початку десятого місяця року t-2 до кінця дев'ятого місяця року t-1.

Щоб продемонструвати ціни або грошові величини (еквіваленти) виражені станом на кінець дев'ятого місяця року t-1 в термінах рівня цін наприкінці року t-1, вони повинні бути помножені на коефіцієнт $(1 + \Delta INF)^{0.25}$, де " ΔINF " є зміна відповідного індексу інфляції за період від початку десятого місяця року t-2 до кінця дев'ятого місяця року t-1.

Визначення обсягу і групування планованих витрат, що включаються до повної собівартості послуг (за мінусом амортизації)

17. Планування витрат, що включаються до повної собівартості послуг із захоронення твердих побутових відходів (за мінусом амортизації), здійснюється з урахуванням витрат операційної діяльності, пов'язаних з основною діяльністю.

18. До складу планованої виробничої собівартості включаються:

прямі матеріальні витрати:

- витрати сировини, хімічних реагентів, паливно-мастильних матеріалів та інших матеріалів, необхідних для збирання, транспортування та знезараження фільтрату. Обсяг таких витрат визначається на основі розрахованих у проектній документації обсягів утворення фільтрату з урахуванням фактичних обсягів збирання фільтрату за минулий регуляторний період, нормами використання відповідних ресурсів та діючих цін (тарифів) на них. Кількість фільтрату, що утворюється на полігоні ТПВ, визначається з рівняння водного балансу полігона ТПВ та фактичних обсягів його утворення протягом базового періоду. Метод чи спосіб очистки та знешкодження фільтрату визначається на основі проведення попереднього аналізу його властивостей за встановленими параметрами параметрами та встановлюється у відповідності з проектною документацією.

- паливно-мастильні матеріали, необхідні для забезпечення основного технологічного процесу по захороненню побутових відходів, які можуть бути безпосередньо віднесені до конкретного об'єкта витрат. Обсяг таких витрат визначається згідно з нормами використання відповідних ресурсів з урахуванням фактичних витрат за попередні періоди, цін (тарифів) на них у регуляторному періоді. Потреба у засобах механізації на виконання технологічних операцій з ущільнення ТПВ визначається відповідно до проектної документації або ДБН В.2.4-2-2005 «Полігони ТБО призначені для захоронення твердих побутових відходів».

- витрати на доставку, технологічне пересипання ґрунтом для ізоляції ТПВ, включаючи вартість ґрунту. Обсяг таких витрат визначається згідно з технологічною схемою складування відходів проектної документації, санітарно (-технічного) паспорту полігона ТПВ, та розрахунками потреби в ізолюючому матеріалі, які передбачені проектною документацією.

- витрати на проведення моніторингу, що включає контроль стану підземних і поверхневих вод, атмосферного повітря, ґрунтів і рослин. Розмір витрат визначається у відповідності до проекту організації системи моніторингу, визначених видів необхідного контролю, кількості і місця розташування пунктів нагляду і режим нагляду;

- витрати матеріального характеру на технічне обслуговування і ремонт техніки та обладнання;

- інші прямі матеріальні витрати, пов'язані з використанням сировини, основних і допоміжних матеріалів, запасних частин, купованих комплектувальних виробів, напівфабрикатів та інших матеріальних ресурсів, необхідних для забезпечення основного технологічного процесу, які можуть бути безпосередньо віднесені до конкретного об'єкта витрат (відповідного виду відходів). Обсяг таких витрат визначається згідно з нормами використання відповідних ресурсів з урахуванням фактичних витрат за попередні періоди, цін (тарифів) на них у базовому році, за винятком вартості зворотних відходів;

прямі витрати на оплату праці (заробітна плата та інші виплати працівникам, безпосередньо залученим до технологічного процесу) відповідно до Закону України "Про оплату праці":

- основна заробітна плата працівників відповідно до встановлених норм праці (норм часу, виробітку, обслуговування), тарифних ставок (окладів), відрядних розцінок для робітників та посадових окладів для керівників, фахівців, технічних службовців;

- додаткова заробітна плата за працю понад установлені норми, трудові досягнення, особливі умови праці у вигляді доплат і надбавок (за роботу у важких та шкідливих умовах, надурочний час, святкові, неробочі та вихідні дні, нічний час, класність, керівництво бригадами, інші виплати, встановлені законодавством), премій за виконання виробничих завдань і функцій та компенсаційних виплат (за невідпрацьований час, включаючи основні та додаткові відпустки, виконання державних і громадських обов'язків, інші виплати, встановлені законодавством);

- інші заохочувальні та компенсаційні виплати виробничому персоналу (винагороди за підсумками роботи за рік, вислугу років у галузі, інші виплати, встановлені законодавством).

Планування витрат на оплату праці для включення до тарифів здійснюється в установленому порядку із забезпеченням гарантій з оплати праці, передбачених законодавством;

інші прямі витрати:

- внески на загальнообов'язкове державне соціальне страхування працівників;

- інші прямі витрати, що включаються до виробничої собівартості, і до складу яких включаються всі необхідні виробничі витрати, у тому числі витрати на оплату послуг (робіт) стороннім організаціям виробничого характеру, які можуть бути безпосередньо віднесені до конкретного об'єкта витрат (відповідного виду відходів).

змінні загальновиробничі та постійні розподілені загальновиробничі витрати:

- витрати на управління виробництвом (оплата праці, розрахована згідно з вимогами цього пункту, та відрахування на загальнообов'язкове державне соціальне страхування, оплата службових відряджень апарату управління цехами, дільницями тощо);

- витрати на утримання, експлуатацію, ремонт, страхування, операційну оренду основних засобів та інших необоротних активів загальновиробничого призначення: вагових, інвентарних будинків, контрольно-пропускного пункту, гаражу з майстернями, складу паливно-мастильних матеріалів, складу будівельних матеріалів, спецодягу, господарського інвентарю тощо; котельні (за наявності), пожежних резервуарів, артезіанських свердловин (за наявності), резервуарів питної води (за наявності), очисних споруд (за наявності) та інших.

- витрати на удосконалення технології та організацію виробництва;

- витрати на централізоване водопостачання, водовідведення, освітлення, дезінфекцію, дератизацію, опалення, гаряче водопостачання та інші заходи, пов'язані з утриманням виробничих приміщень;

- витрати на обслуговування виробничого процесу (витрати на оплату праці, розраховані відповідно до цього пункту, відрахування на загальнообов'язкове державне соціальне страхування, оплата службових відряджень виробничого персоналу, крім апарату управління цехів, витрати на здійснення технологічного контролю за виробничими процесами та якістю послуг);

- витрати на охорону праці, дотримання вимог техніки безпеки і охорону навколишнього природного середовища;

- витрати на пожежну і сторожову охорону об'єктів виробничого та загальновиробничого призначення, утримання санітарних зон;

- витрати, пов'язані із забезпеченням належного стану обладнання, виконанням ремонтно-налагоджувальних робіт, передбачених проектно-технічною документацією, освоєнням нових потужностей, що використовуються для виробництва, транспортування та постачання теплової енергії;

- податки і збори.

Змінні загальновиробничі та постійні розподілені загальновиробничі витрати розподіляються між видами відходів пропорційно прямим.

Обсяг витрат, що включаються до виробничої собівартості, визначається із застосуванням нормативного методу на підставі результатів аналізу витрат за попередні роки з урахуванням змін, які передбачаються у регуляторному періоді, та цін на кінець базового року.

19. До складу адміністративних витрат включаються загальногосподарські витрати, спрямовані на обслуговування та управління підприємством:

витрати на оплату праці апарату управління підприємством та іншого загальногосподарського персоналу, розраховані відповідно до пункту 18 цього Порядку;

відрахування на загальнообов'язкове державне соціальне страхування апарату управління підприємством та іншого загальногосподарського персоналу виходячи із запланованих витрат на оплату праці;

інші витрати на утримання апарату управління підприємством та іншого загальногосподарського персоналу (службові відрядження, підготовка і перепідготовка кадрів, використання малоцінних і швидкозношуваних предметів, придбання канцелярських товарів, періодичних професійних видань);

витрати на утримання основних засобів, інших необоротних матеріальних активів загальногосподарського використання (ремонт, оренда, страхування майна, централізоване водопостачання, водовідведення, освітлення, охорона);

витрати на оплату професійних послуг (юридичні, аудиторські, з оцінки майна тощо);

витрати на оплату послуг зв'язку (поштовий, телеграфний, телефонний, телефакс тощо);

витрати на оплату розрахунково-касового обслуговування та інших послуг банків;

витрати, пов'язані із сплатою податків і зборів, крім витрат, що включаються до виробничої собівартості;

витрати на розв'язання спорів у судах;

витрати на придбання пально-мастильних матеріалів для потреб апарату управління підприємством та іншого персоналу, залученого до обслуговування адміністративної інфраструктури.

Обсяг адміністративних витрат визначається із застосуванням нормативного методу на підставі результатів аналізу витрат за попередні роки з урахуванням змін, які передбачаються у регуляторному періоді, та цін (тарифів) на кінець базового року.

Адміністративні витрати розподіляються між видами відходів та видами діяльності пропорційно виробничій собівартості.

20. До складу витрат на збут включаються витрати, безпосередньо пов'язані із збутом послуг із захоплення твердих побутових відходів, а саме:

витрати на оплату праці персоналу, що безпосередньо здійснює збут послуг споживачам, розраховані відповідно до пункту 18 цього Порядку;

відрахування на загальнообов'язкове державне соціальне страхування персоналу, що безпосередньо здійснює збут послуг споживачам, обсяг яких визначається виходячи із запланованих витрат на оплату праці;

оплата службових відряджень, витрати на підготовку та перепідготовку персоналу, що безпосередньо здійснює збут послуг споживачам;

витрати на утримання основних засобів, інших необоротних матеріальних активів, безпосередньо пов'язаних із збутом теплової енергії (плата за оренду, страхування, ремонт, водопостачання, водовідведення, опалення, гаряче водопостачання, освітлення, охорону тощо);

витрати на оплату послуг банків та інших установ з приймання і перерахування коштів споживачів за послуги;

витрати на канцелярські товари і виготовлення розрахункових документів про оплату послуг;

Обсяг витрат на збут послуг визначається із застосуванням нормативного методу на підставі результатів аналізу витрат за попередні роки з урахуванням змін, які передбачаються у регуляторному періоді, та цін (тарифів) на кінець базового року.

Витрати на збут розподіляються між видами відходів та видами діяльності пропорційно виробничій собівартості.

21. До складу інших операційних витрат включаються витрати, пов'язані з операційною діяльністю із захоронення твердих побутових відходів, які не увійшли до складу виробничої собівартості, адміністративних витрат і витрат на збут послуг.

До складу інших операційних витрат не можуть включатися:

суми списаної безнадійної дебіторської заборгованості та нарахованого резерву сумнівних боргів;

витрати, пов'язані з утриманням об'єктів соціальної інфраструктури;

суми, що відраховуються професійним спілкам (їх організаціям) для проведення культурно-масової і фізкультурної роботи;

суми визнаних штрафів, пені, неустойки;

суми нестачі та втрати від пошкодження цінностей;

витрати, пов'язані з купівлею-продажем іноземної валюти та втрати від операційної курсової різниці;

суми благодійної допомоги;

собівартість реалізованих виробничих запасів;

Інші операційні витрати розподіляються між видами відходів та видами діяльності пропорційно виробничій собівартості.

22. Значення кожної статті витрат повної собівартості визначається у не індексованому значенні на кожен рік регуляторного періоду.

23. Усі статті витрат повної собівартості групуються за такими економічними елементами витрат операційної діяльності: витрати на оплату праці, відрахування на соціальні заходи, матеріальні затрати, інші операційні витрати.

24. Амортизація, як економічний елемент витрат операційної діяльності, розраховується окремо відповідно до пунктів 26-30 цього Порядку.

25. Витрати, згруповані за економічними елементами витрат операційної діяльності, ліцензіат розподіляє на змінні операційні витрати (ЗОВ) та постійні операційні витрати (ПОВ) та надає відповідне обґрунтування у бізнес-плані.

Розрахунок регуляторної амортизації

26. Регуляторні амортизаційні відрахування розраховуються за класифікаційними групами основних засобів та інших необоротних активів із застосуванням виробничого методу амортизації та прямолінійного методу амортизації.

27. Ліцензіат визначає групи основних засобів та інших необоротних активів самостійно. Вартість амортизації, що буде використовуватись в огляді цін, повинна бути скорегована індексом споживчих цін, щоб довести її до цін базового періоду.

28. Активи, що можна віднести до класу базової інфраструктури полігону, та термін експлуатації яких може бути зіставний із терміном експлуатації полігону, або його частини (черги), амортизуються із застосуванням виробничого методу амортизації. Розмір річної регуляторної амортизації визначається як добуток прогнозованого річного обсягу послуг та виробничої ставки амортизації. Виробнича ставка амортизації обчислюється діленням вартості, яка амортизується, на загальний обсяг послуг, який ліцензіат очікує виробити (виконати) з використанням об'єкта основних засобів.

29. Активи, очікуваний строк експлуатації яких не можна прямо зіставити із терміном експлуатації полігону, або його частини (черги), амортизуються із застосуванням прямолінійного методу амортизації. Річна сума регуляторних амортизаційних відрахувань визначається діленням вартості, яка амортизується, на строк корисного використання об'єктів основних засобів.

30. Строк корисної експлуатації, протягом якого необоротні активи будуть використовуватися ліцензіатом або з їх використанням буде виконано очікуваний ліцензіатом обсяг послуг, визначається ліцензіатом самостійно. .

Платіж на рекультивацию земель після закриття полігону

31. Платіж на рекультивацию земель після закриття полігону (ПРЗ) розраховується на 1 тону відходів та визначається виходячи із оціночної вартості робіт по рекультивации земель після закриття полігону. Вартість рекультивации земель після закриття полігону включає витрати на рекультивацию земель після закриття полігону та здійснення діяльності ліцензіата, як оператора місця захоронення побутових відходів, пов'язану із підтримкою,

моніторингом та контролем місця захоронення, у тому числі моніторингом та аналізом газів та стічних вод із місця захоронення та режиму підземних вод поблизу місця захоронення після закриття полігону.

32. Значення ПРЗ (постійне у реальному вимірі протягом п'яти років регуляторного періоду) визначається за формулою:

$$\text{ПРЗ}^* = \frac{\text{Витрати} - \text{Бал}}{\frac{n}{5} \times \sum_{t=1}^5 \text{Прогнозований обсяг ПВ}} \quad (1)$$

Де:

Бал – баланс коштів, накопичених на спеціальному банківському рахунку для цілей забезпечення витрат на рекультивацію земель після закриття полігону на кінець базового року, що передує регуляторному періоду. [Вимога про відкриття спеціальних рахунків має бути частиною ліцензійних умов та правил];

Витрати – загальна вартість витрат на рекультивацію полігону, як описано в пункті 31 та виражена в цінах базового року;

n – кількість років, від кінця базового року до очікуваної дати остаточного закриття полігону;

O* - прогнозований обсяг побутових відходів в рік, тонн.

33. Алгоритм, описаний в пункті 32, повторюється кожен регуляторний період, таким чином, аби він відображував найкращу оцінку на дату розрахунку (фактичні або прогнозовані значення за доцільності).

Примітка: комерційне підприємство для цілей бухгалтерського обліку застосовуватиме положення МСФЗ 37. Грубо кажучи, актив може бути створено ("вартість активу виходу на пенсію», ARC), що дорівнює значенню в рівнянні (Б) вище: вартість / (1 + INT) N. Відповідність використання активів (ARO) також буде створений. ARC б знецінився на одиницю виробленої продукції методом на суму КПК на тонну відходів. Як це буде зроблено, готівкою накопичується в цільові рахунки і відсотки заробляється і поглиблюються. У той же час, відповідальність ОАІ "зрощених" (тобто вона збільшується процентна ставка з'єднання). Коли полігон закритий і закриття та після закриття витрати виникають, ці витрати замовити за ARO (і будь-які остаточні прибуток або збиток визнається).

Регуляторна база активів

34. До регуляторної бази активів (РБА) ліцензіата включається балансова вартість активів, задіяних у основній діяльності.

35. Сукупна вартість активів, що входять до РБА, в кожному році регуляторного періоду при перегляді тарифів визначається за формулою:

$$\text{РБА}^*_{(t)} = \text{РБА}^*_{(t-1)} + \text{КІ}^*_{(t)} - \text{А}^*_{(t)}, \text{ тис.грн.} \quad (2),$$

Де:

КІ*_(t) – капітальні інвестиції, очікувані в році t за мінусом вартості вибуття активів.

$A^*(t)$ – загальна сума регуляторних амортизаційних відрахувань, очікуваних в році t .
Для амортизаційних відрахувань, визначених виробничим методом

Визначення значення $РБА^*_{(0)}$, у разі, якщо $t = 1$, описано в пункті 39.

36. Капітальні інвестиції, отримані ліцензіатом безоплатно у вигляді грантів, цільового фінансування з бюджету на придбання (створення) об'єкта інвестування, та інших асигнувань з бюджету, не включаються до KI^* у формулі (4). У разі, якщо орган влади надав фінансування ліцензіату із відповідного бюджету на капітальні інвестиції, то таке фінансування вважається інвестицією у статутний капітал ліцензіата, окрім випадків, якщо у рішенні відповідного органу зазначено, що таке фінансування здійснюється на безоплатній основі.

37. Для цілей розрахунку $РБА$, розмір регуляторних амортизаційних відрахувань, що включається до формули (3), визначається для всіх активів, незалежно від способу їх фінансування. Із розрахунку виключаються амортизаційні відрахування вартості активів, які можна віднести до об'єктів базової інфраструктури, тобто амортизація яких здійснюється із застосуванням виробничого методу амортизації.

38. Під час кожного перегляду тарифів значення $РБА^*_{(0)}$ (початкове значення $РБА$ для першого року наступного регуляторного періоду) визначається шляхом коригування значення $РБА^*_{(5)}$ попереднього регуляторного періоду, встановленого у попередньому регуляторному періоді, у такий спосіб:

Значення регуляторної амортизації активів, визначеної із застосуванням виробничого методу (АВ), уточнюються відповідно до фактичної маси прийнятих відходів за формулою 3 для перерахунку значення $РБА$ в кожному році попереднього регуляторного періоду.

Коригуванню підлягає значення прогнозованих капітальних інвестицій у попередньому регуляторному періоді у разі, якщо загальна сума капітальних інвестицій (в реальному вимірі) за п'ять років перевищує фактичні капітальні інвестиції протягом регуляторного періоду. Сума такого перевищення віднімається від значення $РБА$ на кінець останнього року попереднього регуляторного періоду ($РБА_{(5)}$).

Отже, $РБА$ регулюється за допомогою фактичних змін в індексі споживчих цін протягом 5 років попереднього регуляторного періоду, щоб отримати реальну вартість, що буде використана на початку нового регуляторного періоду.

39. Початкове значення $РБА$ ($РБА^*_{(0)}$) включає робочий капітал, який визначається за формулою:

$$РБА^*_{(t)} = РБА^*_{(t-1)} + KI^*_{(t)} - A^*_{(t)} + РК_{(t)}, \text{ тис.грн.} \quad (3),$$

40. Величина робочого капіталу $РК(t)$ визначається як сума прогнозованого середнього річного доходу в регуляторному періоді помноженого на $30/365$ та прогнозованої середньомісячної величини запасів, з якої віднімається прогнозовані середньорічні витрати операційної діяльності помножені на $30/365$.

41. Величина робочого капіталу буде розрахована, виходячі з цін базового періоду. Величина робочого капіталу (в реальному вимірі) не змінюватиметься протягом регуляторного періоду, а лише при перегляді тарифів.

42. Значення $РБА$ ($РБА^*_{(0)}$) у першому регуляторному періоді після переходу до стимулюючого регулювання визначатиметься за балансовою вартістю активів ліцензіата, пов'язаних з основною діяльністю, виключаючи активи, які профінансовані за кошти

бюджетних асигнувань, грантів, платежів споживачів, і включатиме величину робочого капіталу, визначеного відповідно до пункту 40.

Визначення доходу на регуляторну базу активів

43. Дохід на регуляторну базу активів визначається шляхом застосування регуляторної норми доходу до регуляторної бази активів.

44. Дохід на регуляторну базу активів, що включається до розрахунку необхідного доходу від здійснення діяльності із захоронення, розраховується на кожен рік регуляторного періоду.

45. Регуляторна норма доходу на регуляторну базу активів (НРД (t)), визначається як середньозважена вартість капіталу ліцензіата за формулою:

$$\text{НРД}^*_{(t)} = \left(\text{ЗК}^*_{(t)} \times \text{ВдЗК}^*_{(t)} \right) + \left([1 - \text{ЗК}^*_{(t)}] \times \text{ВдВК}^* \right) \text{ — , тис. грн. (4)}$$

Де:

ЗК – величина боргового капіталу визначена відповідно до пункту 46 цього Порядку;

ВдЗК – очікувана ринкова відсоткова ставка (включаючи інші фінансові витрати, пов'язані із запозиченням) протягом регуляторного періоду для за кредитними зобов'язаннями типового ліцензіата, та виражається як реальна відсоткова ставка за допомогою «рівняння Фішера»;

Рівняння Фішера наступне

$$\text{реальна відсоткова ставка} = \frac{1 + \text{номінальна відсоткова ставка}}{1 + \text{очікувана відсоткова ставка}} - 1$$

ВдВК - вартість власного капіталу, що встановлюється відповідно до пункту 47 цього порядку;

T – ставка податку на прибуток ліцензіата.

46. Величина боргового капіталу ліцензіата визначається як чистий борговий капітал поділений на РБА, де чистий борговий капітал дорівнює сумі чистих коротко і довгострокових зобов'язань за запозиченнями, фінансовим лізингом, та чиста кредиторська заборгованість.

47. Вартість власного капіталу визначається як середня дохідність довгострокових державних облігацій, у базовому році, виражена за реальною відсотковою ставкою за допомогою рівняння Фішера, та з врахуванням премії за ризик інвестування у власний капітал, де:

- облігації, доходність по яких взята до розрахунків, мають строк до погашення приблизно 10 років;

- премія за ризик інвестування у власний капітал регулярно переглядається органом, уповноваженим здійснювати державне регулювання, для застосування під час нового перегляду тарифу.

48. Премія за ризик інвестування у власний капітал визначається із врахуванням ставок доходності, очікуваних інвесторами за схожими інвестиціями та збільшуватиметься для врахування таких факторів як премія за ризик, пов'язаний із даним сектором та характеристиками проекту, а також додаткова премія за ризик країни та частку боргового капіталу в структурі капіталу ліцензіата.

49. При перегляді тарифу відбувається коригування необхідного регуляторного доходу відповідно до відсоткових ставок за запозиченнями, які мають пільгові умови, тобто відсоткові ставки за якими є значно нижчими від ринкових відсоткових ставок, врахованих для визначення регуляторної норми доходу (НРД*).

50. З цією метою розраховується погашення основної суми та відсотків (та пов'язаних платежів) за пільговими запозиченнями, які підлягають сплаті протягом регуляторного періоду кожного року. Ці величини потім будуть переведені в реальну вартість.

51. Уповноважений здійснювати регулювання орган визначає якою буде сума для оплати відсотків (та пов'язаних платежів) за запозиченнями за ставкою, визначеною в пункті 45, та враховуючі однакову суму погашення основної суми запозичення в кожному році регуляторного періоду, як зазначено в пункті 50. Ці величини потім будуть переведені в реальну вартість.

52.

Річна сума грошових коштів, визначених відповідно до пункту 50, віднімається від річної суми грошових коштів, розрахованих відповідно до пункту 51. Одержане значення віднімається щорічно від показника, розрахованого за формулою $\{AP^*(t) + (РБА^*(t) \times НРД^*) + \text{Податок на прибуток}^*(t)\}$ перше ніж теперішня вартість визначається для розрахунку капітальних витрат (КВ*) відповідно до пункту 55. Величина податку на прибуток, що буде використовуватись, є найкращою оцінкою для підприємства на основі фінансових прогнозів. Ця величина не повинна включати штрафів.

53. Таке коригування здійснюється під час кожного перегляду тарифів до повного погашення кредитів, одержаних на пільгових умовах.

Формування розрахункового тарифу на послуги

54. Розрахунковий тариф на послугу для кожного року регуляторного періоду визначається в розрахунку на 1 тону побутових відходів, прийнятих ліцензіатом, та визначається за формулою:

$$\frac{ПОВ^*_{(t)} + КВ^*}{\text{Прогнозований обсяг } ПВ^*_{(t)}} + ЗОВ^*_{(t)} + АВ^*_{(t)} + ПРЗ^*_{(t)}, \text{ грн./тону} \quad (5)$$

Де:

ПОВ (t) - постійні витрати операційної діяльності;

КВ - капітальні витрати;

ЗОВ(t) – змінні витрати операційної діяльності;

АВ(t) – регуляторні амортизаційні відрахування, визначені із застосуванням виробничого методу (АВ);

ПРЗ - платіж на рекультивацию земель.

55. Капітальні витрати до оподаткування (КВ*), значення яких (в реальному вимірі) є незмінним в кожному році регуляторного періоду, визначається за формулою:

$$КВ^* = ТВ \left(АП^*_{(t)} + \left[РБА^*_{(t)} \times НРД^*_{(t)} \right] \right) \times \text{Фактор ануїтету}$$

$$\text{Фактор ануїтету} = \frac{НРД^*}{1 - \frac{1}{(1 + НРД^*)^5}}$$

Де:

ТВ – теперішня вартість на кінець базового року показників формули протягом регуляторного періоду (тобто t відповідно є від 1 до 5), при ставці дисконтування, яка є регуляторною нормою доходу (НРД) ;

АП - регуляторні амортизаційні відрахування, визначені із застосуванням прямолінійного методу;

РБА - регуляторна база активів;

НРД - регуляторна норма доходу;

56. При перегляді тарифів, уповноважений здійснювати державне регулювання орган, визначає для кожного року регуляторного періоду значення таких складових елементів структури тарифу ліцензіата: витрати операційної діяльності (постійні та змінні), регуляторні амортизаційні відрахування, визначені із застосуванням виробничого методу; регуляторні амортизаційні відрахування, визначені із застосуванням прямолінійного методу; регуляторну базу активів, регуляторну норму доходу, податок на прибуток та платіж на рекультивацию земель.

57. Значення кожного елемента формули (5), буде ґрунтуватися на, серед іншого, інформації, представленій ліцензіатом у бізнес-плані, і визначатиметься уповноваженим здійснювати державне регулювання органом при перегляді тарифів. Значення будуть прийняті за найкращими оцінками, враховуючи всі обставини, та приймаючи до уваги, серед іншого, результати діяльності у минулі роки, та скориговані відповідно до змін обставин.

Формування тарифу на послуги, за яким справляється плата

58. Тариф на послугу формується шляхом коригування розрахункового тарифу, визначеного під час перегляду тарифу на відповідний рік регуляторного періоду, відповідно до формули (5), для нарахування плати.

59. Тариф на послугу, що підлягає встановленню, визначається в розрахунку на 1 тону, прийняту ліцензіатом, відповідно до формули:

$$\frac{\text{ПОВ}_{(0)}^* + \text{КВ}_{(0)}^* + \text{Кор}_{(0)}^*}{\text{Прогнозований обсяг ПВ}_{(0)}^*} + \text{ЗОВ}_{(0)}^* + \text{АВ}_{(0)}^* + \text{ПРЗ}_{(0)}^*, \text{ грн./тонну} \quad (7)$$

Де значення визначені відповідно до цього Порядку.

60. Значення $\text{КВ}_{(0)}^*$, $\text{АВ}_{(0)}^*$ та $\text{ПРЗ}_{(0)}^*(t)$ визначаються шляхом множення КВ^* , $\text{АВ}^*_{(0)}$, $\text{ПРЗ}^*(t)$ на коефіцієнт ділення ІСЦ (t-1) та ІСЦ (0).

61. Величина $\text{ПОВ}_{(0)}^*(t)$ та $\text{ЗОВ}_{(0)}^*(t)$ визначається шляхом множення суми витрат за елементом витрат операційної діяльності $\text{ПОВ}^*(t)$ та $\text{ЗОВ}^*(t)$ на показник ділення відповідного індексу цін t-1 на індекс цін для року 0.

22. Значення показника обсягу побутових відходів (маса) залишається незмінним протягом регуляторного періоду і дорівнює прогнозованому показнику, передбаченого формулою (5).

62. Коригування на різницю між прогнозованим та фактичним обсягом відходів (тонн), прийнятим для захоронення у попередньому році, здійснюється в кінці кожного року регуляторного періоду.

63. $\text{Кор}_{(0)}^*(t)$ є величиною коригування, вираженою в гривнях, яка застосовується до розрахунків тарифу в році t на підставі інформації про рік t-1. $\text{Кор}_{(0)}^*(t)$ визначається в кінці року t-1 регуляторного періоду за формулою:

$$\begin{aligned} \text{Кор}_{(0)}^* &= \left(\text{ПОВ}_{(t-1)}^* + \text{КВ}_{(t-1)}^* + \text{Кор}_{(t-1)}^* \right) \\ &\times \left(1 - \frac{\text{Фактичний обсяг ПВ}_{(t-1)}}{\text{Прогнозний обсяг ПВ}_{(t-1)}^*} \right) \times \frac{\text{ІСЦ}_{(t-1)}}{\text{ІСЦ}_{(t-2)}}, \text{ тис.грн.} \quad (8) \end{aligned}$$

64. У разі t є першим роком регуляторного періоду (t = 1), $\text{Кор}_{(0)}^*(t-1)$ є величиною коригування, що визначена в кінці року 5 попереднього регуляторного періоду на основі інформації про рік 5.

Позаплановий перегляд тарифу

65. У разі, якщо протягом регуляторного періоду має місце подія (або ряд обставин), на яку (які) ліцензіат не може вплинути та яка (які) мають чистий монетарний вплив на підприємство в обсязі більше ніж 10% від суми загального річного доходу підприємства у найближчому минулому періоді (році), ліцензіат має право пройти процедуру позапланового перегляду тарифу.

66. В ході такого позапланового перегляду тимчасовий (попередньо визначений) тариф на захоронення відходів визначають заново за формулою (5), здійснюючи необхідні коригування з огляду на подію (або ряд обставин), яка (які) призвели до проведення позапланового перегляду, але не беручи до уваги будь-які інші зміни. Заново визначений (скоригований) тариф на захоронення відходів відтак застосовують як тариф для поточного та майбутніх років регуляторного періоду.